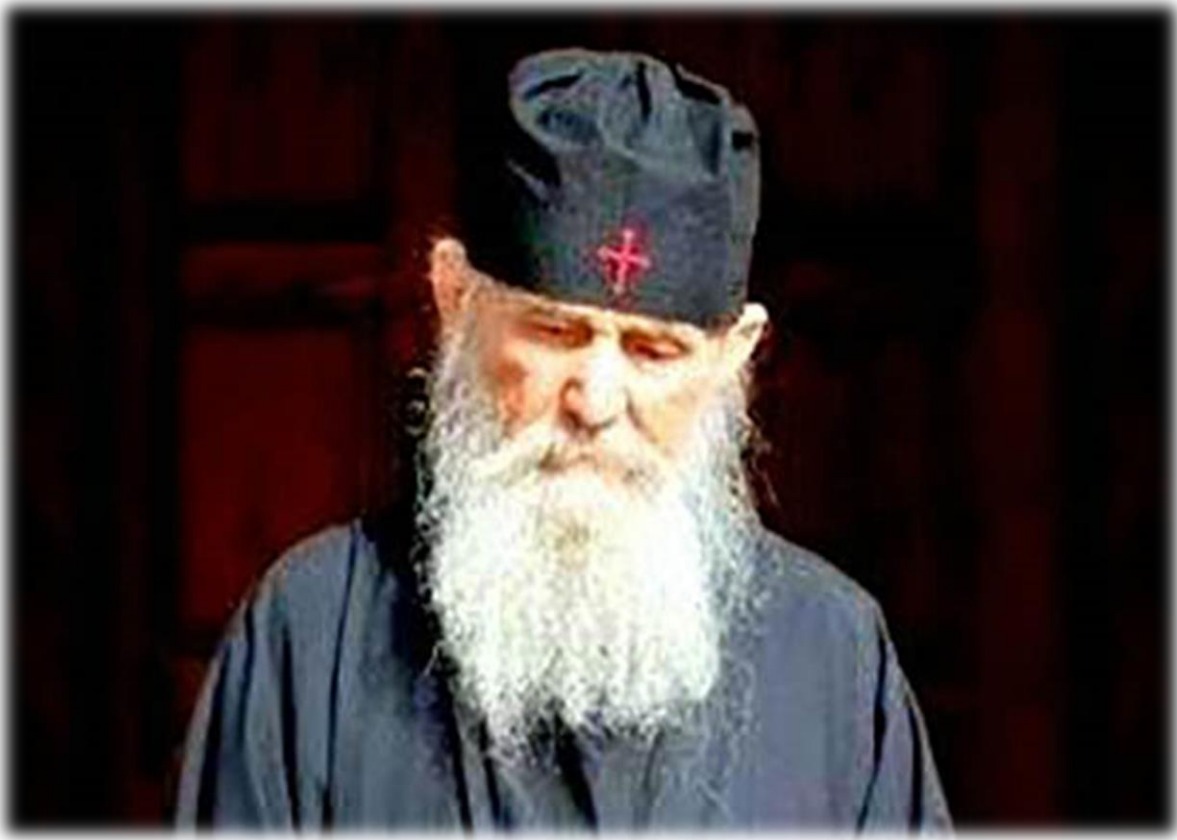

Το πάθος του εγωισμού.

Γέροντας Εφραίμ Φιλοθεΐτης.

Πάθη.

Ο Μέγας Αντώνιος λέει: «Αν ο άνθρωπος ρίξει το βάρος επάνω του, βρίσκει ανάπαυση. Την στιγμή που θα το ρίξει στον άλλον, θα βρει ταραχή μέσα του».

Δοκιμάστε το σε μία περίπτωση, σ' έναν πειρασμό. Πέστε ότι έφταιξε εκείνος, ο άλλος... Αισθάνεστε ταραχή, ανακατωσούρα μέσα σας, στενοχώρια! Άπαξ και πεις: «Δεν φταίει ο άλλος, εγώ φταίω· τι μιλάω τώρα για τον άλλον, ξέχασα ποιος είμαι εγώ; Εγώ έκανα εκείνο, εκείνο, εκείνο... επομένως να μη μιλάω καθόλου» Ωπ! Σαν να προσγειώνεσαι σε στερεό έδαφος και δεν φοβάσαι μη πέσεις. Ενώ προηγουμένως ήσουν ψηλά κι έλεγες: «Από δω θα πέσω, από κει θα πέσω» και είχες φόβο και ταραχή. Άπαξ και έπεσες χαμηλά και πάτησες σε στερεό έδαφος, δεν φοβάσαι.

Όταν έρχομαι σε μία διένεξη μ' έναν άνθρωπο και ο εαυτός μου μού φέρνει αντίσταση, μου λέει ο λογισμός: «Αυτός έφταιξε, αυτός θύμωσε, αυτός μου μίλησε, αυτός πρέπει να ταπεινωθεί. Αν μου μιλούσε τέλος πάντων πιο οικονομικά και πιο απαλά, εγώ θα έκανα υπομονή και δεν θα σκανδαλιζόμουν. Άρα φταίει αυτός».

Να, το πάθος του εγωισμού. Πρέπει να αντισταθούμε και να πούμε: «Όχι, όχι· αν εγώ δεν είχα εγωισμό, δεν θα πειραζόμουν. Άρα εγώ φταίω, δεν φταίει ο αδελφός. Αν είχα ταπείνωση, θα σκεπτόμουν ότι στεφάνι μου προξενείται κι ότι ο καυστήρας του Ιησού είναι αυτός ο άνθρωπος, γιατί καυτηριάζει το πάθος μου, για να γίνω υγιής! Άρα με ευεργετεί τώρα καυτηριάζοντας το πάθος μου.

» Είναι ευεργέτης μου! Πρέπει να τον αγκαλιάσω, πρέπει να τον αγαπώ, πρέπει να του κάνω και προσευχή που μου έκανε αυτό το καλό, που μου φανέρωσε τι έχω! Διότι αν δεν μου έλεγε αυτόν τον λόγο, κι αν δεν γινόταν ο πειρασμός, εγώ δεν θα ήξερα πόσο εγωισμό είχα μέσα μου και δεν θα έκανα και τον ανάλογο αγώνα να τον χτυπήσω. Επομένως με τη νύξη του πειρασμού φανερώθηκε η ασθένειά μου και τώρα αφού την είδα, θα φροντίσω να βάλω φάρμακο και να γίνω καλά».

Πρέπει, λοιπόν, ο άνθρωπος, αφού πιάσει το θέμα με την θεωρία, να αγωνιστεί τώρα εσωτερικά. Πρέπει να κατέβη, να εντοπίσει το κακό στην καρδιά, και να πολεμήσει το πάθος, την πικρία, την δυσκολία, την πίεση του δαίμονα, ο οποίος πιέζει την κατάσταση και λέει: «Μην υποχωρήσεις! Μην το κάνεις αυτό!»

Και τότε πρέπει να δεηθεί του Θεού ο άνθρωπος, να παρακαλέσει τον Θεό, να πάρει δύναμη, να «στραμπουλήξει» το εγώ, να πει· «σώπα, κάτσε στην θέση σου, κι εγώ πρέπει να κάνω το καθήκον μου τώρα». Να πάει στον άλλον, να βάλει μετάνοια.

Εμείς οι μοναχοί, φερ' ειπείν, βάζομε μετάνοια. Ο κατά κόσμον άνθρωπος φέρεται διαφορετικά· θα πει: «Καλημέρα, χρόνια πολλά, συγχώρεσέ με, θα κοινωνήσουμε, άγια μέρα ήρθε κλπ.», κι έτσι γίνεται αγάπη.

Όταν το κάνει κανείς αυτό το πράγμα, αμέσως νοιώθει μια χαρά, μια ξεκούραση, μια ελάφρυνση. Γιατί; Γιατί ήταν το βάρος το προηγούμενο, ήταν ο δαίμονας που πίεζε περισσότερο, γιατί ήθελε να γίνει το δικό του, το μίσος, η έχθρα, ο χωρισμός, η διάσταση. Ενώ ο Θεός είναι αγάπη και ταπείνωση.

Εμείς όμως όλοι οι άνθρωποι, και πρώτος εγώ, την «πατάμε» από τον εγωισμό μας, με το να θέλουμε να στήσουμε το δικό μας θέλημα, θεωρώντας ότι έχουμε δίκαιο, ότι είμαστε καλοί κι ότι ο άλλος φταίει.

Από το βιβλίο: Γέροντος Εφραίμ Προηγούμενου Ι.Μ. Φιλοθέου, Η τέχνη της σωτηρίας. Έκδ. Ι.Μ. Φιλοθέου, Άγιον Όρος 2005. Ομιλία Ι΄. Ο πόλεμος κατά των παθών, σελ. 156 (απόσπασμα).